

Óbudai Egyetem Bánki Donát Gépész és Biztonságtechnikai Mérnöki Kar		<i>Mechatronikai és Járműtechnikai Intézet</i>			
Tantárgy címe és kódja: Rendszer és irányításmélelet (BMXRI12MLF) Kreditérték: 4					
Nappali munkarend 2025/26 tanév Félév: II					
Szakok melyeken a tárgyat oktatják: mechatronikai mérnöki mesterképzési szak (MSc)					
Tantárgyfelelős oktató: Prof. Pokorádi László		Oktatók: Prof. Tar József			
Előtanulmányi feltételek (kóddal): Alkalmazott matematika (BTXAMM1MLF)					
Heti óraszámok					
Előadás: 10		Tantermi gyak.: 0		Laborgyakorlat: 5	
Konzultáció: 0					
Félévzárás módja: Évközi jegy (Írásbeli)					
Online konzultáció (amennyiben szükséges): https://bbb3.banki.hu/rooms/rgp-lv2-gv5-mqv (BBB link)					
Oktatási cél: Elméleti és szimuláción alapuló tanulmányok a modern adaptív és robusztus szabályozási módszerekről.					
Ütemezés					
Konzultáció		Témakörök			
1.		Történeti előzmények; LTI rendszerek kanonikus formája és általánosításai. Cayley-Hamilton tétel, Jordan-féle kanonikus alak; Stabilitás, szabályozhatóság, megfigyelhetőség; Pólus elrendezés módszere; Frekvencia kép, gyorsan fogyó alapfüggvények, disztribúciók, Laplace transzformáció. Bode diagram, Nyquist-Strecker kritérium.			
2.		Robusztus szabályozási tervezési módszerek a frekvenciatartományban stabil LTI rendszerekhez: a H_∞ szabályozók; A "Computed Torque Control" (CTC) (kiszámított nyomaték elvű) szabályozó robotokra; A Robust, Variable Structure / Sliding Mode Controller;			
3.		Fixpont iteráción alapuló adaptív szabályozók; A Modell referenciás adaptív szabályozó.			
4.		Lyapunov 2. módszeréről; Az Adaptív Inverz Dinamika szabályozó; Végső konzultáció.			
Félévközi követelmények					
Zárthelyi dolgozat		Beadandó feladat		Szöveg beírásához kattintson vagy koppintson ide.	
száma	időpontok	száma	határidők	száma	időpontok
db		db		db	
Az értékelés, a lebonyolítás, a pótlás módja, a jegy kialakításának szempontjai					
A foglalkozásokon való részvételt a HKR 5. fejezet 46.§ (1)-(4) pontja szabályozza.					
A szorgalmi időszakban történő és az azon túli pótlásokat a HKR 5. fejezet 47.§ (7) és (9) pontja, valamint a Tanulmányi Ügyrend 2. fejezet 4.11.§ szabályozza.					
A szabályzatokban nem szabályozott foglalkozásokon való egyéb részvételi követelmények, és megkötések a pótlásokra vonatkozóan: ---					
Zárthelyi dolgozat		Beadandó feladat		Szöveg beírásához kattintson vagy koppintson ide.	
elérhető max pontszám	minimum pontszám a teljesítéshez/zh	elérhető max pontszám	minimum pontszám a teljesítéshez/ feladat	elérhető max pontszám	minimum pontszám a teljesítéshez/alkalom
...pont	...pont	...pont	...pont	...pont	...pont
A szemeszterben megszerezhető összes pontszám: ...pont					
Ponthatárok	elégséges ... válasszon	közepes ... válasszon	jó ... válasszon	jeles ... válasszon	
Egyéb értékelési szempontok:					

A feladat értékelése a diák jelenlétében történik, ami a klasszikus kollokviumhoz hasonlít.	
Letiltva bejegyzést kap:	Ha megfelelő igazolás nélkül hiányzik az óráról és laboratóriumi gyakorlatokról.
Kötelező irodalom:	„Rendszer es irányításelelet.pdf” szabadon letölthető jegyzet, mintaprogramok és modellkönyvtár.
Ajánlott irodalom:	<p>József K. Tar, László Nádai, Imre J. Rudas: System and Control Theory with Especial Emphasis on Nonlinear Sytems. Typotex Electronic Publishing Ltd., Budapest, Hungary, 2012, ISBN: 978-963-279-676-5 (Avaible free of charge for the students due to the support by the National Development Agency and the Hungarian Scientifc Research Fund OTKA CNK 78168)</p> <p>Atinga, Awudu; Kósi, Krisztián; K. Tar, József: Novel Metric to Quantify the Consequences of Modeling Imprecisions in Adaptive Dynamic Control ACTA POLYTECHNICA HUNGARICA 22 : 9 pp. 51-77. , 27 p. (2025) https://doi.org/10.12700/APH.22.9.2025.9.3 (open access)</p> <p>Bence, Varga; Richárd, Horváth; József, Kázmér Tar: FPI-Based Adaptive Control with Simultaneous Noise Filtering and Low Frequency Delay ACTUATORS 14 : 10 Paper: 490 , 22 p. (2025) https://doi.org/10.3390/act14100490 (open access)</p> <p>Varga, Bence; Tar, József K; Horváth, Richárd: Fractional order inspired iterative adaptive control ROBOTICA 42 : 2 pp. 482-509. , 28 p. (2024) https://doi.org/10.1017/S0263574723001595 (open access)</p>
A tárgy minőségbiztosítási módszerei:	A diákok személyes vagy online konzultációt kérhetnek egyénileg vagy kiscsoportosan (a diákok által kezdeményezett e-mail kérések alapján) az órarenden kívül, ha kérdéseik vannak az anyag elsajátításával kapcsolatban.

Valamennyi - jelen dokumentumban nem szabályozott - kérdésben az Óbudai Egyetem Hallgatói Követelményrendszere, valamint Tanulmányi Ügyrendjének rendelkezései az irányadók.

Kelt, Budapest, 2026.január 31.

Dr. Tar József

.....
oktató